

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	15 ส.ค. 2556	44	15657	3

ร้อง ชื่อเขาควายนล้นนา พะหยานการสังเกตเขาสัตว์

คราวเมื่อหลายปีก่อน ผู้เขียนได้เล่าเรื่องเกี่ยวกับเขาควายแม่ร้องมาแล้วครั้งหนึ่ง พอมาวันนี้มีเรื่องใหม่เข้ามาอีก แต่เรื่องที่ที่น่าสนใจในการสังเกตลักษณะเขาควายว่าทำไมบรรดาท่นกาสรทั้งหลายทางภาคเหนือจึงมีเขาร้องปลายเข้าหากัน แต่ท่นบรรดาควายๆหรือกาสรทางภาคกลางเขาจึงกว้างเบ้อะออกไป

มีคำพังเพยของคนล้นนาว่า "บุญมีบ่ตายเขาควายหลังร้อง" หมายความว่าถ้ายาวนานจนกว่าปลายเขาควายมันร้องเข้ามาติดกัน แสดงถึงความตั้งใจมันจริงๆนะ

หรือบางทีมันก็เป็นคำพูดที่บอกที่เล่นทีจริงหรือกระแนะกระแหน ประชดประเษว่า ลัก

วันข้าคงมีโอกาสเหมือนเื่องบ้างละ

แต่ที่แน่นักวิชาการที่เลี้ยงควาย อยู่กับควาย เขียวชาญเรื่องควายๆให้ความรู้ ว่า ในบริเวณภาคเหนือหรือไม่ว่าที่ใด หากพื้นที่เป็นป่าเขา บรรดาพวกวัวควายจะเดินหากินตามป่า จะแหวกไปตามที่

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	15 ส.ค. 2556	44	15657	3

รชัญ เมื่อเขาเริ่มงอกออกมา ก็จะรูตไปกับกิ่งไม้ เถาวัลย์ต่างๆโดยธรรมชาติจึงต้องให้ปลายเขาถูไป ด้านหลังเพื่อมิให้เขาไปเกาะเกี่ยวกิ่งไม้ เถาเครือต่างๆในขณะที่ออกหากิน โดยเฉพาะควายที่หากินตามป่าดงดอยสูง เรียกกันว่าควายดอยนั่นเอง

ส่วนว่าบรรดาท่านกาสธและฤๅษะกลางที่หากินตามลุ่มน้ำ ตามทุ่งกว้างที่ไร้ป่าดงหนา เขาสูงดงทึบเขาของควายทั้งหลายจะแบบเบอะอ้อออกไปกว้าง แม้ปลายเขาจะงอนย้อนเข้ามาก็เพียงเล็กน้อยเผลอๆเขาควายบางตัวหุบปลายลง นั่นเป็นเพราะเขาควายทางภาคกลางส่วนใหญ่ไม่ได้เลาะซอนป่าเขาจึงสวยงามไปอีกแบบ โอกาสจะร้องจึงไม่มีเนื้อ...

ภาพ ที่แหล่งเรียนรู้พะยูนล้านนา ม.6
ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...